

Enheten för juridik
Susanna Nordegran, 010-730 96 09
arbetsmiljoverket@av.se

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss – promemorian Anmälningsskyldighet vid utstationering samt förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar enligt anställningsskyddslagen, Ds 2011:22

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket anser att förslaget om anmälningsskyldighet vid utstationering är mycket positivt. Vi instämmer i huvuddragen av förslaget men ifrågasätter innehållet i vissa bestämmelser, exempelvis huruvida det finns behov av en undantagsregel för kortare utstationeringar. Vi ser dessutom praktiska svårigheter i hur tillsynen ska utföras. I vissa fall efterfrågas konsekvensanalyser.

AV ser att det finns ett behov av långsiktig finansiering av förslaget, och avser att återkomma senast i samband med budgetunderlaget för 2013-2015.

Arbetsmiljöverket har inget att anföra i den del av förslaget som gäller förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar enligt anställningsskyddslagen.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Avsnitt 3.7.2 Krav på anmälan och kontaktperson

Arbetsmiljöverket instämmer i förslaget att utländska arbetsgivare som utstationerar personal i Sverige ska vara skyldiga att göra en anmälan och utse en kontaktperson. Vi har behov av att få kännedom om och kunna komma i kontakt med företag som utstationerar arbetstagare i Sverige, för att bl.a. kunna bedriva en effektiv tillsyn.

Avsnitt 3.7.2 Anmälan ska göras till Arbetsmiljöverket

Vi är positiva till att få uppdraget att ta emot anmälan, förvalta registret, lämna ut uppgifter och utöva tillsyn. Vi fungerar redan idag som förbindelsekontor för utstationeringsfrågor och förordar att utstationeringsfrågorna även fortsättningsvis, i den mån det är möjligt, hålls samman inom en och samma myndighet.

Avsnitt 3.7.2 Reglerna om anmälningsskyldighet och kontaktperson bör inte gälla vid kortare utstationeringar (9 b §)

Det saknas en konsekvensutredning av förslaget. Vi är tveksamma till om undantagsregeln behövs. Även vid kortare utstationeringar gäller ju bestämmelserna i utstationeringslagen. Det enda undantaget i utstationeringslagen avser semesterlagens bestämmelser och gäller för utstationeringar som inte varar längre än åtta dagar, om arbetet utförs i samband med en första montering eller installation som ingår i leveranskontraktet för en vara, och är nödvändigt för att varan ska tas i bruk. Undantag från anmälningsskyldigheten bör enligt vår mening i vart fall begränsa sig till sådana situationer, vilket motsvarar undantagsregeln i det danska RUT-registret.

För att bestämmelserna i utstationeringslagen och förslaget om anmälningsskyldighet ska få önskad effekt, det vill säga säkerställa utstationerade arbetstgares rättigheter enligt utstationeringsdirektivet, bör det lämnas så få möjligheter som möjligt att undkomma regelverket. Vi förordar så få "gråzoner" som möjligt, så att varken utstationerande arbetsgivare eller Arbetsmiljöverkets inspektörer behöver utreda i vilka fall reglerna gäller. Den mindre administrativa börda som anmälningsplikten medför bör ställas mot möjligheten för oseriösa arbetsgivare att undkomma sina skyldigheter med hänvisning till undantagsregeln för kortare utstationeringar. Dessutom ska regeringen enligt förslaget ges möjlighet att meddela undantag för en viss typ av verksamhet eller tjänster. Därmed skulle sådana branscher där det utstationerande arbetet typiskt sett endast pågår under en eller ett par dagar, eller där krav på anmälan skulle visa sig vara överflödigt, kunna undantas från bestämmelserna.

Vi förordar sammanfattningsvis att en närmare konsekvensutredning av förslaget om undantag från reglerna för utstationeringar som pågår i upp till fem dagar görs. Det är viktigt att anmälningsskyldigheten inte blir "tandlös" i praktiken. Mot bakgrund av detta förordar vi att så få generella undantag som möjligt ska finnas från reglerna.

Avsnitt 3.7.3 Regeringen ges möjlighet att meddela undantag från reglerna och att meddela närmare föreskrifter om vad anmälan ska innehålla

Vi tillstyrker att regeringen ska kunna meddela undantag för en viss typ av verksamhet eller tjänster. Enligt vad som anförts ovan förordar vi så få generella undantag som möjligt från reglerna.

Vi föreslår att regeringen i föreskrift förtydligar att anmälan ska göras på engelska eller svenska och att uppgifterna i registret ska hållas tillgängliga på dessa språk.

Avsnitt 3.7.4 Behandling av personuppgifter i det nya registret

I förslaget anges att registret ska vara öppet och att inga personuppgifter som anses som känsliga enligt 13 § personuppgiftslagen ska anmälas. Vidare sägs att såväl vår som arbetstagarorganisationernas behandling av uppgifterna i registret bör anses tillåten enligt personuppgiftslagen. Vi förutser dock att även andra intressenter kan komma att begära ut uppgifter ur registret. För att uppgifterna enkelt ska finnas tillgängliga bör enligt vår mening delar av registret göras tillgängliga på vår hemsida. Det kommer att kräva ytterligare bedömningar enligt personuppgiftslagens bestämmelser, exempelvis vad gäller behandlingen av inlämnade kopior av pass.

Avsnitt 3.7.5 Arbetsmiljöverket ska utöva tillsyn över bestämmelserna

Vi ser svårigheter när det gäller att utöva tillsyn över om arbetsgivare som utstationerar arbetstagare i Sverige har fullgjort sin anmälningsskyldighet. Hur ska tillsynen gå till när utländska arbetstagare påträffas på en arbetsplats? Om ingen anmälan har gjorts, ska anmälan tas emot på plats? Av arbetstagarna själva, om ingen arbetsgivarrepresentant finns på plats? Ska avgiftsföreläggandet riktas mot företaget men lämnas till arbetstagarna? Om den anmälan som tas emot på plats inte är komplett, ska ett vitesföreläggande omedelbart utfärdas? Vi ser vidare svårigheter när det gäller att utreda vem som är utstationerad enligt utstationeringslagen, och som därmed omfattas av bestämmelserna. Eftersom det inte finns någon definierad tidsgräns för utstationering kan gränsdragningen mellan etablering och utstationering komma att bli problematisk. Ska arbetstagarna tillfrågas om de är utstationerade eller ska det förutsättas att det är fråga om utstationering, till dess att det framkommer uppgifter som talar för etablering? För den utstationerande arbetsgivaren kan också förhållandet mellan registreringskyldigheten i filiallagen och den nu föreslagna anmälningsskyldigheten behöva tydliggöras.

Vi efterfrågar sammanfattningsvis en tydligare beskrivning av tillsynens utformning och hur den ska fungera i praktiken. Det bör också närmare redovisas hur andra myndigheter till vilka redogörelse för verksamheten ska lämnas hanterar liknande anmälningsskyldighet i fråga om tillsyn och därmed relaterade frågor.

Avsnitt 3.7.6 Sanktioner

Vi anser att förslaget närmare behöver analysera svårigheterna med delgivning och verkställighet såväl i Sverige som utomlands. När ingen kontaktperson har utsetts ser vi stora praktiska svårigheter med att kunna genomföra delgivning och verkställighet. EU-förordningen 1393/2007 om delgivning i medlemsländerna omfattar inte formellt våra ärenden. Det går inte heller att driva in sanktionsavgifter och viten utomlands genom begäran av handräckning.

Ikraftträdande och finansiering

Vi anser att datum för ikraftträdande bör vara tidigast den 1 januari 2013. Det behöver vara minst sex månader från riksdagsbeslutet till dess att förslaget träder i kraft, så att vi får tid att bygga upp och driftsätta ett register, skapa rutiner för tillsynen och för utlämnande av uppgifter ur registret samt för att informera om ändringarna till utstationerande arbetsgivare.

Förvaltning av registret, utlämnande av uppgifter, information och tillsyn kräver en långsiktig finansiering. AV:s kostnader för detta är osäkra, bland annat beroende på den slutliga utformningen av avsnitten 3.7.4 och 3.7.5. AV avser därför att återkomma i frågan, senast i samband med budgetunderlaget för åren 2013-2015.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av ställföreträdande generaldirektören Bernt Nilsson. I den slutliga handläggningen har även avdelningscheferna Anna Middelman, Ywonne Strempl, Boel Callermo, Håkan Olsson, Janerik Persson och Morgan Olofsson deltagit. Föredragande har varit juristen Susanna Nordegran.

Bernt Nilsson

Susanna Nordegran

